

Baron de Coubertin bij de NBvLO

Honderd jaar na de Olympische Spelen van Parijs ontvangt de Franse hoofdstad het grootste sportevenement van de wereld in 2024 opnieuw. (Afb.1)

Afbeelding 1

De Olympische Spelen waren in de Griekse Oudheid al een evenement dat om de vier jaar zorgde voor een vreedzame strijd tussen de (mannelijke) atleten van de Griekse stadsstaten. (Afb .2)

Afbeelding 2

Afbeelding 3

Op het einde van de 19e eeuw nam Pierre de Frédy baron de Coubertin samen met enkele andere adellijke mannen het initiatief de spelen een nieuw leven in te blazen. Zodoende werden in 1896 in Athene de eerste Spelen van de moderne tijdrekening gehouden.

Afbeelding 4

Afbeelding 5

Afbeelding 6

De klassieke "kampen" hardlopen (Afb.3), verspringen (Afb. 4 en 5) en worstelen (Afb. 6) stonden op het programma.

Bij de Spelen van 1908 in Londen was ook Nederland vertegenwoordigd. In dat jaar werd in het Zuid-Hollandskoffiehuis aan de Groenmarkt in Den Haag de Nederlandse Bond voor Lichamelijke Opvoeding opgericht. Het was een initiatief van veertig organisaties en sportbonden die ieder hun eigen vertegenwoordiger in het Hoofdbestuur hadden. Bij het honderdjarig bestaan van de KNBLO, opgericht op 3 april 1908, verscheen een persoonlijke zegel (Afb.7).

Afbeelding 7

Van 1910 tot 1912 was Frits baron van Tuyll van Serooskerken de voorzitter van de NBvLO. De Coubertin en Van Tuyll kenden elkaar van het IOC en daarom kwam Pierre de Coubertin in 1911 naar ons land voor een lezing in hotel Royal in Den Haag.(Afb.8)

Afbeelding 8

Afbeelding 9

De voorzitter van het IOC sprak daar op maandag 27 maart over 'L'éducation physique et la Gymnastique utilitaire'. (De Nederlander, 27 maart 1911) Hij prees het nut van de gymnastiek en "breedtesporten" als lopen, klimmen (Afb. 9), zwemmen, schermen, springen, paardrijden en fietsen. (Land en volk, 28 maart 1911)

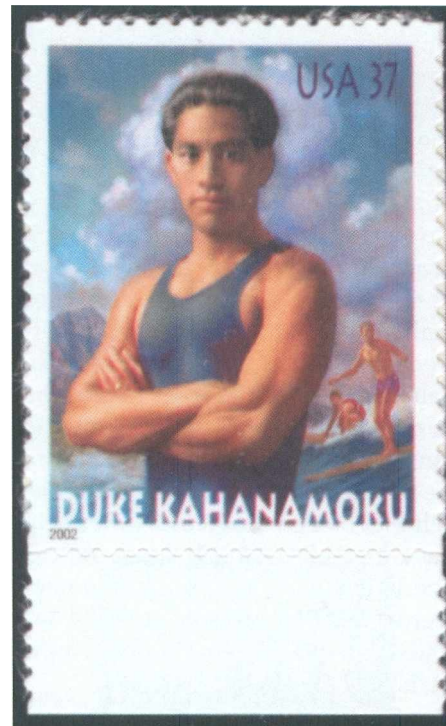
De Nieuwe krant van 23 maart had e.a. aangekondigd met een verwijzing naar de studiereizen die De Coubertin gemaakt had naar Engeland, Zweden, Duitsland en Amerika. Daar kende men de Zweedse en de Duitse vormen van gymnastiek en in Engeland bezocht De Coubertin Rugby, waar rugby bedreven werd. (Afb.10)

Afbeelding 10

Het Algemeen Handelsblad van 28 maart drukte een uitgebreid verslag van de lezing af. Daarin lezen wij: 'Niet iedereen behoeft goed te zijn in alle soorten van lichamelijke oefening. Ieder kan naar zijn eigen behoefte deelnemen aan de volksgymnastiek, want bewegen is belangrijk'.

(De Bond organiseerde "vakantietochten" voor jongens en meisjes (Afb, 11.) Ook pleitte De Coubertin voor een hervorming van het gymnastiekonderwijs in Nederland. Daar vervulde de NBvLO een voortrekkersrol die in 1917 leidde tot de beoogde aanpassingen.

Afbeelding 12

Afbeelding 13

Afbeelding 14

Het was een tijd van iets proberen, geestdriftige initiatieven en onvermoede ontdekkingen:

Tijdens de komende Olympische Spelen vindt het onderdeel surfen plaats voor de kust van Theahupo'o op Tahiti in Frans-Polynesië. In juli van het jaar 1911 ontdekte een journalist op het eiland Hawaii een zwemmer die veel sneller zwom dan zijn concurrenten. Deze Duke Kahanamoku deed mee aan de Olympische Spelen van 1912 in Stockholm en won daar de gouden

Afbeelding 11

Afbeelding 15

Afbeelding 19

Afbeelding 16

medaille. Hij herhaalde dit bij de volgende spelen in 1920 in Antwerpen (Afb.12).

Als voorzitter van het IOC deed De Coubertin in 1912 onder pseudoniem mee bij het onderdeel Literatuur en won een gouden plak!

Inmiddels was de NBvLO gestart met vierdaagse wandelmarsen, fietstochten en ritten te paard, terwijl ook roeien op het programma stond. De deelnemers aan de Vierdaagse, voornamelijk infanteristen, mochten het ereteken voor betoonde marsvaardigheid van meet af aan op het uniform dragen. (Afb.13).

Afbeelding 17

Spelleiderscursussen en "bewegings-spelen" maakten de Bond in die jaren tot de eerste nationale sportkoepel. Eerst op woensdag 11 september 1912 werd het Nederlands Olympisch Comité opgericht (Afb.14. Frits van Tuyll werd de eerste voorzitter.

Dr Willem van Zijll legde in 'De Wereld wandelt' (Nijmegen, 1991, blz. 16/17) uit, dat De Coubertin de Olympische Spelen zag als een middel om de idealen van een wereldomvattende beweging over te dragen op de 'printemps humain', de rijpere jeugd. Die zou elkaar steeds weer in een ander land ontmoeten in faire, sportieve strijd, in een sfeer van 'respect mutuel', een sfeer van wederzijdse waardering. Terwijl de Vierdaagse steeds minder militair en een breedtesport in ware zin van het woord werd (Afb. 15 en 16), groeiden de Olympische Spelen door de onafhankelijkheid van veel voormalige koloniën. (Afb. 17)

De laatste tijd zijn het narratief mannelijkheid en blanke niet meer "modern" (Afb.18) en wordt De Coubertin om zijn gezichtspunten gekritiseerd. De postzegel van de Franse posterijen zelf met de zgn. Romeinse groet helpt daar niet bij! (Afb.19) Maar bij zijn overlijden in 1937 (op 2 september) werd Pierre baron de Coubertin wereldwijd geëerd, ook in Olympia. (Afb.20)

Marcel M. Claassen

Afbeelding 20

Afbeelding 18